

Zijn reclame-uitingen vergunningplichtig?

Het moet niet gekker worden...

(vrij naar een artikel gepubliceerd in 'Right!' van DijkmansBergjeths Advocaten 2° kwartaal 2012)

In hoeverre voor het aanbrengen van reclame-uitingen aan de gevel ook een omgevingsvergunning nodig?

Het aanbrengen van reclame op gevels is gebonden aan de regels van welstand. Daarin kunnen bijvoorbeeld eisen worden gesteld met betrekking tot de plek waar de reclame op een gebouw mag worden geplaatst, het type reclame-uiting en de afmetingen van de reclame-uiting. Deze regels verschillen per gemeente.

Om te beoordelen of een bepaalde reclame-uiting omgevingsvergunningplichtig is, wordt gekeken naar de vraag of er sprake is van een 'bouwwerk'. Het begrip bouwwerk is in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) niet omschreven. In de rechtspraak wordt aansluiting gezocht bij de omschrijving van een 'bouwwerk' zoals deze in de modelbouwverordening is opgenomen.

Die definitie is als volgt: "elke constructie van enige omvang, van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren."

Echter, op 1 april treden het Bouwbesluit en de daarmee samenhangende besluiten en de wijziging van de Woningwet in werking. Samenvoeging van diverse regels en besluiten resulteert in één nieuw Bouwbesluit. Het grootste deel van de voorschriften verdwijnt uit de huidige (Model)bouwverordening en komt terug in het nieuwe Bouwbesluit. Aanpassing van de VNG modelbouwverordening is daarom nodig. In het Bouwbesluit 2012 staan artikelen, die nu nog door de bouwverordening worden geregeld. Vóór 1 oktober verzendt de VNG een voorstel tot wijziging van de bouwverordening en de toelichting.

Ten aanzien van de aan de gevel aangebrachte reclame-uitingen zijn derhalve de aan het Bouwbesluit 2012 (Eurocodes 0 t/m 9) gerelateerde veiligheidseisen van toepassing waaronder:

- De sterkte van de bouwconstructie.

De constructie van verlijmd gevelbeplating dient te voldoen aan de in het Bouwbesluit 2012 (Eurocodes 0 t/m 9) gerelateerde veiligheidseisen. De hier genoemde veiligheidseisen voor sterkte hebben als doel de sterkte te waarborgen opdat een bouwconstructie gedurende de ontwerplevensduur bestand is tegen de daarop werkende krachten.

Een bouwconstructie is in NEN-EN 1990, artikel 1.1, lid 1 als volgt gedefinieerd: "Onderdeel van een bouwwerk dat bestemd is om belasting te dragen". In de Eurocodes komen we begrip 'bouwconstructies' niet tegen, daarin wordt het begrip 'constructie' in 1.5.1.6. van NEN-EN 1990 (Eurocode 0) als volgt gedefinieerd:

“Systematisch samenstel van met elkaar verbonden constructieve elementen ontworpen om belasting te dragen en voldoende stijfheid te verschaffen”.

- De duurzaamheid van de bouwconstructie.

Een aan de uitwendige scheidingsconstructie van een gebouw gemonteerde reclame-uiting is een bouwconstructie. De verbinding van deze bouwconstructie moet dan ook ontworpen zijn om gedurende de ontwerplevensduur bestand zijn tegen de daarop werkende belastingen, zoals o.a de windbelasting.

De ontwerplevensduur is in 1.5.2.8 van NEN-EN 1990 gedefinieerd. Deze definitie luidt: “Veronderstelde periode gedurende welke een constructieve of een deel er van te gebruiken is voor het doel als beoogd, met inbegrip van het voorziene onderhoud, maar zonder dat ingrijpend herstel nodig is.”

De ontwerplevensduur, ook wel referentieperiode genoemd, is tevens belangrijk voor het bepalen van de karakteristieke waarde van de veranderlijke belasting. De karakteristieke belasting is de waarde van de belasting die geacht wordt één keer gedurende ontwerplevensduur op te treden.

Voor ieder constructief onderdeel mag de ontwerplevensduur zijn verkregen door een economische combinatie van vervaardiging, uitvoering, inspectie, onderhoud en vervanging.

Een voorbeeld van een vergunningplichtige reclame-uiting vinden we in Amsterdam. Het college van B&W heeft een aanvraag om een bouwvergunning te verlenen voor een reclame-uiting aan een gebouw geweigerd.

De reclame-uitingen bestonden uit buizenframes met een dikte van 60 mm. In het frame was een zeildoek gespannen ter grootte van 18 bij 3,65 meter. De buizenframes waren door middel van houders en beugels met schroeven aan de gevels bevestigd.

In haar uitspraak van 1 februari 2012 oordeelt de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat deze raamwerken met spandoeken ertussen als vergunningplichtige bouwwerken moeten worden beschouwd. De raamwerken zijn tezamen met het systeem dat benodigd is om het aan de gevel te bevestigen aan te merken als een constructie van enige omvang, bedoeld om ter plaatse blijvend te functioneren. Dat deze constructie veel gebruikt wordt, gemakkelijk verkrijgbaar en eenvoudig te monteren is, maakt dat niet anders. Ook is niet van belang dat de spandoeken eenvoudig uit de raamwerken kunnen worden verwijderd. Nu zowel het raamwerk als de spandoeken vereist zijn om tezamen als reclame-uiting te kunnen functioneren, kan daartussen geen scheiding worden aangebracht.

Het feit dat de constructies binnen een relatief korte termijn van de gevel kunnen worden verwijderd, heeft niet tot gevolg dat geen sprake is van een vergunningplichtig bouwwerk, omdat de raamwerken zijn bedoeld om gedurende een langere periode ter plaatse te functioneren.

Voor het bevestigen van een reclame-uiting in de vorm van constructie van buizenframes met een spandoek ertussen aan de muur van een onderneming is een omgevingsvergunning nodig voor de activiteit bouwen. Hoe makkelijk en snel een reclame-uiting te verwijderen is van de gevel, is daarbij niet belangrijk.

TWEHA

-the bonding people-

Deze constructie is slechts een voorbeeld; per reclame-uiting zal bekeken moeten worden of daar een vergunning voor moet worden aangevraagd. Wanneer een vergunningplichtige reclame-uiting zonder vergunning wordt geplaatst, is de gemeente bevoegd om daartegen handhavend op te treden. De gemeente kan dan een last onder dwangsom opleggen om zo af te dwingen dat de aangebrachte reclame wordt verwijderd. Wanneer daaraan geen gehoor wordt gegeven, kan de gemeente zelf, ook na inning van de dwangsom, de reclame-uiting laten verwijderen. De overtreder draait dan op voor de kosten.

Kortom, er zal derhalve altijd een omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd, en waarschijnlijk, overeenkomstig de tabel 'ontwerplevensduur' zoals in de Nationale Bijlage van NEN-EN 1990 staat vermeld, moeten worden uitgegaan van ontwerplevensduurklasse 3 met een ontwerplevensduur van 50 jaar. Ik ben benieuwd hoe de ontwerplevensduur zal worden aangetoond, want spanrubbers gaan zeker zo lang niet mee en de lagere overheden zijn allergisch voor inspectie, onderhoud en vervanging. Dát kunnen ze niet handhaven! Het moet niet gekker worden!

Mario van Leeuwen.